รามาพลาซ่า ถ.บ้านป้อม โทร.(036) 411-663, 413-968, 412-580 มีห้องพัก 38 ห้อง

ลพบุรีอินน์ เรสซิเด้นท์ โทร.(036) 613-410-12, 626-135, 613-978 มีห้องพัก 109 ห้อง

ลพบุรีอินน์รีสอร์ท เลขที่ 144 หมู่ 3 ต.ท่าศาลา โทร.(036) 420-777, 411-579, 421-453 มีห้องพัก 80 ห้อง

อ่างซับเหล็กรีสอร์ท เลขที่ 199 หมู่ 6 ตรงข้ามค่ายลูกเสือพระนารายณ์ ต.นิคมสร้างตนเอง โทร.(036) 412-491, 652-576-9, (01) 334-0031 มีห้องพัก 29 ห้อง (บังกะโล)

พนาสิริ รีสอร์ท เลขที่ 117 หมู่ 8 ต.โคกสลุง อ.พัฒนานิคม โทร.(02) 551-9233, (036) 497-222 มีห้องพัก 56 ห้อง

ป่าสักฮิลล์ไซด์ ฟอเรสท์ รีสอร์ท ริมถนนพหลโยธิน ต.ลำนารายณ์ อ.ชัยบาดาล โทร.(02) 216-4930, 216-4934 มีบ้านพักแบบบังกาโล จำนวน 12 หลัง

นันทวรรรณ สักทองรีสอร์ท ต.ดอนดึง อ.บ้านหมี่ โทร.(01) 900-2180 มีบ้านพักแบบบังกะโล จำนวน 4 หลัง

บ้านพักน้ำตกไร่พรพรรณ 170 ต.ท่าหลวง อ.ท่าหลวง โทร.(01) 652-7498, 909-6589 มีบ้านพักแบบเดี่ยวและเป็นหลัง

หมายเหตุ ราคานี้อาจเปลี่ยนแปลงได้ กรุณาสอบถามก่อนเข้าพัก

ร้านอาหารในเขตอำเภอเมือง

ลพบุรีอินน์คาเฟ่ ภายในโรงแรมลพบุรีอินน์ ถ.นารายณ์มหาราช โทร.(036) 412-300, 412-802,412-609

วาสนา ภายในลพบุรีอินน์รีสอร์ท ถ.พหลโยธิน ต.ท่าศาลา โทร.(036) 420-777

บัวหลวงนอก ถ.พหลโยธิน โทร.(036) 413-009 , 422-609

ปรางค์ทอง ถ.นารายณ์มหาราช โทร.(036) 411-643

ร้อยเอ็ด ถ.นารายณ์มหาราช โทร.(036) 413-301

สระแก้วสุกี้ ถ.นารายณ์มหาราช โทร.(036) 413-406

สำเนียงสารคาม ถ.พหลโยธิน โทร.(036) 411-941

สหายพันตา ถ.รอบพระธาตุ โทร.(036) 411-589 , 413-692

ไวท์เฮ้าส์ การ์เด้นท์ ถ.พระยากำจัด ใกล้สวนราชานุสรณ์ โทร.(036) 413-085

มัดหมี่ 8/18 ถ.ศรีมโหสถ ต.ชุบศร โทร.(036) 412-883, 412-894

พลอย ถ.พหลโยธิน

ลพบุรีสเต๊กเฮ้าส์ 1 68/6 ถ.สุรศักดิ์ ต.ท่าหิน โทร.(036) 420-704

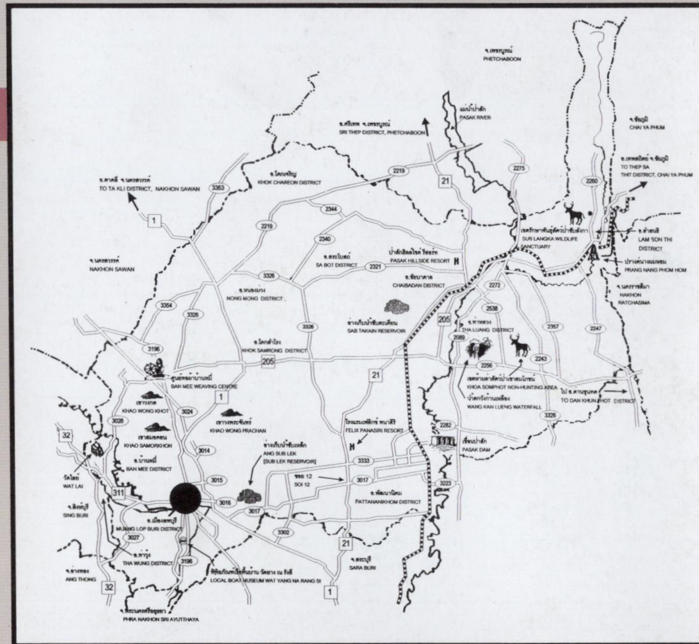
ลพบุรีสเต๊กเฮ้าส์ 2 โทร.(036) 615-880

จิราพร ถ.นารายณ์มหาราช ตรงข้ามสระแก้วสุกี้ โทร.(036) 412-546

วังน้ำทิพย์ โทร.(036) 615-476-8

ล.ละออง โทร.(036) 411-897

สุกี้แหลมทอง โทร.(036) 627-331

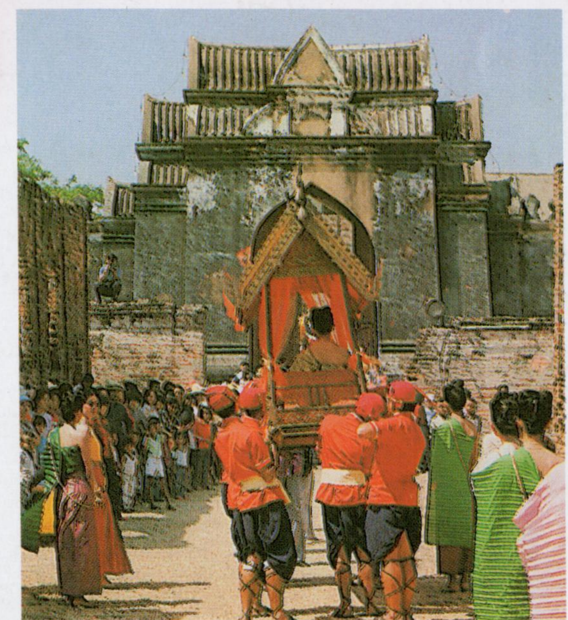

การท่องเที่ยวแห่งประเทศไทย
สำนักงานภาคกลางเขต 7
(ลพบุรี นครสวรรค์ อุทัยธานี ชัยนาท สิงห์บุรี)
ถนนรอบวัดพระธาตุ บริเวณสวนราชานุสรณ์ อ.เมือง จ.ลพบุรี 15000
โทรศัพท์ : (036) 422768-9 โทรสาร : (036) 424089

จังหวัดลพบุรี

L O P B U R I

ลพบุรี

ลพบุรีเป็นเมืองโบราณเก่าแก่เมืองหนึ่ง ซึ่งมีประวัติความเป็นมายาวนานตั้งแต่สมัยก่อนประวัติศาสตร์ คือ มีการขุดพบโครงกระดูกมนุษย์ยุคหินใหม่อายุ 4,000 – 2,000 ปี ที่บ้านโคกเจริญ และขุดพบโครงกระดูกมนุษย์ยุคสำริด อายุ 2,800 – 2,500 ปี ที่ศูนย์การทหารปืนใหญ่ชุมชนเหล่านั้นได้เจริญก้าวหน้าเข้าสู่ยุคโลหะ มีอารยธรรมมีวัฒนธรรมการกินอยู่ การแต่งกาย และมีประเพณีการฝังศพเป็นของตนเอง

ในสมัยประวัติศาสตร์พระยากาฬวรรณดิศ ราชโอรสพระยากากะพัตร แห่งเมืองนครชัยศรี ได้เป็นผู้สร้างเมืองลพบุรี เมื่อปี พ.ศ.1191 และตั้งชื่อเมืองว่า *"ละโว้"* หรือภาษาบาลีว่า *"ลวะปุระ"* ซึ่งตรงกับสมัยทวารวดี ละโว้ยุคนั้นมีฐานะเป็นศูนย์กลางทางด้านศิลปวัฒนธรรมแถบลุ่มแม่น้ำเจ้าพระยา

นอกจากนี้ ตามพงศาวดารเหนือได้กล่าวไว้ว่า เมื่อปี พ.ศ.1788 *"พ่อขุนรามคำแหง"* ราชโอรสแห่งเมืองสุโขทัย ได้เสด็จลงมาศึกษาเล่าเรียนที่เทือกเขาสมอคอน เมืองลพบุรี และหลังจากนั้น ในปี พ.ศ.1797 *"พ่อขุนงำเมือง"* ราชโอรสแห่งเมืองพะเยา ได้เสด็จมาศึกษาที่เทือกเขาสมอคอนเช่นเดียวกัน เมืองลพบุรีในยุคนั้นจึงเป็นเมืองศูนย์กลางศิลปวัฒนธรรมที่มีความสำคัญยิ่ง จนกระทั่งหลังจากยุคสมัยของพระราเมศวร เมืองลพบุรีก็เสื่อมความสำคัญลงจนถึงรัชสมัยของสมเด็จพระนารายณ์มหาราช ทรงพระกรุณาโปรดเกล้าฯ ให้สร้างพระราชวังที่เมืองลพบุรีไว้เป็นที่ประทับเมื่อปี พ.ศ.2209 และทรงเสด็จมาประทับแรมที่เมืองลพบุรีเป็นเวลา 8 – 9 เดือน ในหนึ่งปี เมืองลพบุรี ในสมัยของพระองค์ถือได้ว่าเป็นยุคสมัยที่มีความเจริญ ถึงขีดสุด ลพบุรีจึงเป็นเสมือนราชธานีแห่งที่ 2 รองจากกรุงศรีอยุธยา สมเด็จพระนารายณ์มหาราชเสด็จสวรรคตที่พระที่นั่งสุทธาสวรรค์ ภายในพระราชวังเมืองลพบุรี เมื่อวันที่ 11 กรกฎาคม 2231

ในสมัยรัตนโกสินทร์ พระบาทสมเด็จพระจอมเกล้าเจ้าอยู่หัว ได้ทรงพระกรุณาโปรดเกล้าฯให้บูรณะเมืองลพบุรีขึ้นอีกครั้งในปี พ.ศ. 2406 และได้สร้างพระที่นั่งพิมานมงกุฎขึ้นเป็นที่ประทับภายในพระราชวังของสมเด็จพระนารายณ์มหาราช

ต่อมาหลังจากเปลี่ยนแปลงการปกครองเป็นระบอบประชาธิปไตย ในราวปี พ.ศ.2480 จอมพล ป. พิบูลสงคราม เป็นนายกรัฐมนตรี ท่านได้ทำนุบำรุงเมืองลพบุรีขึ้นอีก โดยพยายามที่จะแยกเมืองลพบุรีออกจากเมืองเก่าให้ดูสง่างามกว่าเดิม และได้สร้างสิ่งก่อสร้างขึ้นมากมาย ซึ่งยังคงปรากฏให้เห็นอยู่จนทุกวันนี้

การเดินทาง

ทางรถยนต์

1. จากกรุงเทพฯใช้เส้นทางหลวงแผ่นดินหมายเลข 1 (ถ.พหลโยธิน) ผ่านสระบุรี ผ่านอำเภอพระพุทธบาท เข้าสู่ลพบุรี ระยะทาง 153 กม.

2. จากกรุงเทพฯ ใช้เส้นทางหลวงแผ่นดินหมายเลข 32 ซึ่งแยกจากทางหลวงแผ่นดินหมายเลข 1 (ถนนพหลโยธิน) ผ่านพระนครศรีอยุธยา จะมีทางแยกเข้าได้ 3 ทางคือ

2.1 เข้าทาง อ.บางปะหัน ผ่าน อ.นครหลวง แล้วเข้าสู่เส้นทางหลวงหมายเลข 3196 ผ่าน อ.บ้านแพรก เข้าสู่ จ.ลพบุรี

2.2 เข้าตรงทางแยกต่างระดับ จ.อ่างทอง ไปยัง อ.ท่าเรือ แล้วเลี้ยวซ้ายเข้าสู่ทางหลวงหมายเลข 3196 ผ่าน อ.บ้านแพรก เข้าสู่ จ.ลพบุรี

2.3 ผ่าน อ่างทอง สิงห์บุรี แล้วใช้เส้นทางหลวงแผ่นดินหมายเลข 311 (สายสิงห์บุรี – ลพบุรี) ผ่าน อ.ท่าวุ้ง เข้าสู่ จ.ลพบุรี

รถโดยสาร มีบริการเดินรถประจำทางแบบธรรมดา และปรับอากาศวันละหลายเที่ยวระหว่างเวลา 05.00–20.00 น. รายละเอียดติดต่อได้ที่สถานีขนส่งสายเหนือ (หมอชิต) โทร.(02) 271-0101-5 (รถธรรมดา) และโทร.(02) 279-4484-7 (รถปรับอากาศ) สถานีขนส่งลพบุรี โทร.(036) 411-888

ทางรถไฟ มีรถไฟสายเหนือจากกรุงเทพฯ (ผ่านตัวเมืองลพบุรี – เชียงใหม่) วันละหลายขบวน รายละเอียด ติดต่อได้ที่ห้องสำรองตั๋วล่วงหน้า การรถไฟแห่งประเทศไทย โทร.(02) 223-3762, 224-7788, 223-0344 ต่อ 4200-3 สถานีรถไฟ จ.ลพบุรี โทร.(036) 411-022

สถานที่ท่องเที่ยวในเขตอำเภอเมือง

พระบรมราชานุสาวรีย์สมเด็จพระนารายณ์มหาราช ก่อนเข้าสู่ตัวเมืองโดยทางรถยนต์จะผ่านวงเวียนเทพสตรี กลางวงเวียนมีพระบรมราชานุสาวรีย์สมเด็จพระนารายณ์ ที่ฐานพระบรมราชานุสาวรีย์ได้จารึกพระเกียรติคุณของพระองค์ไว้

สระแก้ว เป็นสระน้ำขนาดใหญ่กลางสระน้ำ มีสถาปัตยกรรมรูปร่างคล้ายเทียนขนาดยักษ์ตั้งอยู่บนพานขนาดใหญ่ตั้งอยู่กลางวงเวียนศรีสุริโยทัย

สวนสัตว์ลพบุรี สร้างเมื่อปี พ.ศ.2483 สมัยจอมพล ป. พิบูลสงคราม ตั้งอยู่หลังโรงภาพยนต์ทหานบก มีบริเวณร่มรื่นกว้างขวางมีสัตว์ต่างๆ เหมาะแก่การพักผ่อนหย่อนใจ เปิดทุกวันตั้งแต่เวลา 08.00 – 17.00 น. ค่าเข้าชม ผู้ใหญ่ 10 บาท เด็ก 5 บาท

พระที่นั่งไกรสรสีหราช (พระที่นั่งเย็นหรือตำหนักทะเลชุบศร) ต.ทะเลชุบศร อ.เมือง ห่างจากตัวเมืองประมาณ 4 กม. เป็นที่ประทับอีกแห่งหนึ่งของสมเด็จพระนารายณ์มหาราช องค์พระที่นั่งตั้งอยู่บนเกาะกลางทะเลชุบศร *พระที่นั่งเย็น* มีความสำคัญในฐานะที่สมเด็จพระนารายณ์มหาราชใช้เป็นที่สำรวจจันทรุปราคา และทอดพระเนตรสุริยุปราคา ร่วมกับคณะทูต และบาทหลวง จากประเทศฝรั่งเศส ที่พระเจ้าหลุยส์ที่ 14 แห่งประเทศฝรั่งเศส ส่งมาเจริญสัมพันธไมตรี

พิพิธภัณฑ์จอมพล ป. พิบูลสงคราม ตั้งอยู่ชั้น 2 ของอาคารกองวิทยาการ ศูนย์การทหารปืนใหญ่ ภายในค่ายพหลโยธิน ต.เขาพระงาม อ.เมือง จ.ลพบุรี เป็นที่รวบรวมสิ่งของเครื่องใช้ส่วนตัวของ จอมพล ป. พิบูลสงคราม อาทิ ตู้เก็บเครื่องแต่งกาย ตู้เก็บเอกสารสั่งการทบวง กระทรวงต่าง ๆ ที่นอน วิทยุ รถยนต์ธันเดอร์เบิร์ด เป็นต้น เปิดให้เข้าชมสำหรับหมู่คณะ ตั้งแต่ 20 คนขึ้นไป ติดต่อที่ศูนย์การทหารปืนใหญ่ ค่ายพหลโยธิน โทร.(036) 486-395, 486-433-4

ศาลพระกาฬ ตั้งอยู่ริมทางรถไฟด้านทิศตะวันออก เดิมเรียกว่า *"ศาลสูง"* เป็นเทวสถานเก่าของขอม สร้างด้วยศิลาแลงเรียงซ้อนกันเป็นฐานสูง มีทับหลังสลักเป็นรูปพระนารายณ์บรรทมสินธุ์ อายุราวพุทธศตวรรษที่ 16 ที่ศาลพระกาฬยัง มีจุดที่น่าสนใจสำหรับนักท่องเที่ยวอีกอย่างหนึ่ง คือ ฝูงลิง กล่าวกันว่า เดิมบริเวณโดยรอบศาลพระกาฬมีต้นไม้ใหญ่มีลิงอาศัยอยู่ เมื่อมีคนนำอาหาร และผลไม้มาแก้บนที่ศาลพระกาฬ ลิงป่าเหล่านั้นได้เข้ามากินอาหารเลยเชื่องและคุ้นเคยกับคนมากขึ้น

พระปรางค์สามยอด ตั้งอยู่บนเนินดินด้านตะวันตกของทางรถไฟใกล้กับศาลพระกาฬ ลักษณะเป็นปรางค์ เรียงต่อกันสามองค์ มีฉนวนทางเดินเชื่อมต่อกันเป็นศิลปะเขมรแบบบายนซึ่งมีอายุในราวพุทธศตวรรษที่ 18 ก่อด้วยศิลาแลง และตกแต่งลวดลายปูนปั้นที่สวยงาม

เทวสถานปรางค์แขก เป็นเทวสถานที่มีอายุเก่าแก่ที่สุดของลพบุรี อยู่ใกล้กับนารายณ์ราชนิเวศน์ ลักษณะเป็นปรางค์ก่อด้วยอิฐสามองค์ ไม่มีฉนวนเชื่อมต่อกันลักษณะอิทธิพลศิลปะเขมร แบบพะโค ในราวพุทธศตวรรษที่ 15

วัดสันเปาโล ตั้งอยู่บนถนนร่วมมิตรตรงข้ามทางเข้าวิทยาลัยนาฏศิลป์ลพบุรี เป็นวัดของพวกบาทหลวงเยซูอิต สร้างขึ้นในสมัยสมเด็จพระนารายณ์ ฯ เป็นสถานที่ตั้งของหอดูดาวแปดเหลี่ยมสูง 3 ชั้น สร้างแบบเดียวกับหอดูดาวที่ประเทศฝรั่งเศส ใช้เป็นที่สังเกตปรากฏการณ์ทางดาราศาสตร์ กล่าวได้ว่า เป็นหอดูดาวแห่งแรกของประเทศไทย และเป็นหอดูดาวที่ทันสมัยแห่งแรกของทวีปเอเชีย ปัจจุบันคงเหลือเพียงผนังด้านหนึ่งและหอดูดาวบริเวณโดยรอบมีต้นไม้ใหญ่ร่มรื่น คำว่า *"สันเปาโล"* คงเพี้ยนมาจากคำว่าเซ็นตปอลหรือเซ็นทเปาโล ชาวบ้านมักเรียกกันว่า ตึกสันเปาหล่อ

วัดพระศรีรัตนมหาธาตุ ตั้งอยู่ฝั่งตรงข้ามสถานีรถไฟ จ.ลพบุรี เป็นวัดเก่าแก่และมีชื่อเสียงมากที่สุดของลพบุรี อยู่ถัดไปทางทิศตะวันออกของพระปรางค์สามยอด วัดนี้มีมาตั้งแต่สมัยขอมมีอำนาจ ได้รับการบูรณปฏิสังขรณ์มาหลายยุค ทำให้ศิลปกรรมที่ปรากฏเหลืออยู่จึงแตกต่างกันมาก

วัดพระศรีรัตนมหาธาตุ

วัดเสาธงทอง ตั้งอยู่บน ถ.ฝรั่งเศส ซึ่งตัดเชื่อมระหว่างพระนารายณ์ราชนิเวศน์ กับบ้านหลวงรับราชทูต มีโบราณสถานที่น่าชม คือ พระวิหารซึ่งเดิมเป็นที่ประกอบพิธีทางศาสนาอิสลามของชาวเปอร์เซีย นอกจากนั้นยังมีตึกปิจู ตึกคชสารหรือตึกโคระส่าน เป็นตึกเก่าสันนิษฐานว่าใช้เป็นที่พำนักรับรองแขกเมืองและราชทูตต่างประเทศชาวเปอร์เซีย ในสมัยสมเด็จพระนารายณ์มหาราช

บ้านหลวงรับราชทูตหรือบ้านวิชาเยนทร์ ตั้งอยู่บนถนนวิชาเยนทร์ สำหรับเป็นที่รับรองราชทูตที่มาเข้าเฝ้า สมเด็จพระนารายณ์ฯ ที่เมืองลพบุรี

พระนารายณ์ราชนิเวศน์ เป็นพระราชวังซึ่งสมเด็จพระนารายณ์มหาราช ทรงพระกรุณาโปรดเกล้าฯ ให้สร้างขึ้นเมื่อ พ.ศ.2209 เพื่อใช้เป็นที่ประทับ ณ เมืองลพบุรี พระบาทสมเด็จพระจอมเกล้าเจ้าอยู่หัว (รัชกาลที่ 4) ทรงพระกรุณาโปรดเกล้าฯ ให้ซ่อมแซมขึ้นใหม่ เมื่อ พ.ศ.2399 เพื่อให้เป็นราชธานีชั้นใน และพระราชทานชื่อว่า *"พระนารายณ์ราชนิเวศน์"* ซึ่งสิ่งก่อสร้างที่สร้างขึ้นในรัชสมัยของสมเด็จพระนารายณ์ฯ และรัชสมัยรัชกาลที่ 4 มีดังนี้

พระนารายณ์ราชนิเวศน์

สิ่งก่อสร้างในรัชสมัยสมเด็จพระนารายณ์มหาราช

พระที่นั่งดุสิตสวรรค์ธัญญมหาปราสาท เป็นพระที่นั่งท้องพระโรงมียอดแหลมทรงมณฑป ศิลปกรรมแบบไทยและฝรั่งเศสผสมผสานกัน ตรงกลางท้องพระโรงมีสีหบัญชรเป็นที่เสด็จออกเพื่อมีปฏิสันถารกับผู้เข้าเฝ้า ท้องพระโรงตอนหน้าสร้างแบบฝรั่งเศส ตัวมณฑปซึ่งอยู่ด้านหลังทั้งประตูและหน้าต่างเป็นซุ้มแบบไทย คือซุ้มเรือนแก้วฐานสิงห์

พระที่นั่งจันทรพิศาล สร้างขึ้นในปี พ.ศ. 2208 เป็นที่ประทับของสมเด็จพระนารายณ์ฯ ที่สร้างทับลงไปบนรากฐานเดิมของพระที่นั่งซึ่งพระราเมศวรโอรสองค์ใหญ่ของพระเจ้าอู่ทองได้ทรงสร้างเมื่อครั้งครองเมืองลพบุรี พระที่นั่งองค์นี้เป็นสถาปัตยกรรมแบบไทยแท้ ภายหลังเมื่อได้สร้างพระที่นั่งสุทธาสวรรย์ขึ้น สมเด็จพระนารายณ์ฯ ทรงย้ายไปประทับที่พระที่นั่งองค์ใหญ่ และโปรดให้ใช้พระที่นั่งจันทรพิศาล เป็นที่ออกขุนนาง

พระที่นั่งจันทรพิศาล

พระที่นั่งสุทธาสวรรย์ เป็นที่ประทับส่วนพระองค์ของสมเด็จพระนารายณ์ฯตั้งอยู่ในเขตพระราชฐานชั้นใน พระราชอุทยานร่มรื่นที่มุมทั้งสี่มีสระน้ำขนาดใหญ่สี่สระเป็นที่สรงสนานของพระเจ้าแผ่นดิน สมเด็จพระนารายณ์ฯ ทรงเสด็จสวรรคต ณ พระที่นั่งองค์นี้ เมื่อวันที่ 11 กรกฎาคม พ.ศ. 2231

ตึกเลี้ยงรับรองแขกเมือง อยู่ในเขตพระราชฐานชั้นนอก เป็นสถาปัตยกรรมแบบฝรั่งเศส จากเค้าโครงที่เหลือแสดงว่าสมัยก่อนคงจะสวยงามมาก

ตึกพระเจ้าเหา ตั้งอยู่ทางด้านใต้ของเขตพระราชฐานชั้นนอก ตึกหลังนี้แสดงให้เห็นถึงลักษณะสถาปัตยกรรมสมัยสมเด็จพระนารายณ์ฯ ได้อย่างชัดเจนมากผนังประตู หน้าต่าง ทำเป็นซุ้มเรือนแก้วฐานสิงห์ ด้วยเหตุว่าภายในตึกมีฐานชุกชีปรากฏให้เห็นอยู่จึงสันนิษฐานว่าเป็นหอพระประจำพระราชวัง

หมู่ตึกสิบสองท้องพระคลัง เป็นตึกที่ตั้งเรียงรายอยู่ระหว่างอ่างเก็บน้ำและตึกเลี้ยงรับรองแขกเมือง เป็นอาคารที่สร้างอย่างมีระเบียบด้วยอิฐเป็นสองแถวยาวเรียงชิดติดกัน มีถนนผ่านกลาง รวม 12 หลัง เข้าใจว่าเป็นคลังเก็บสินค้าหรือเก็บสิ่งของที่ใช้ในราชการ

หมู่ตึกสิบสองท้องพระคลัง

อ่างเก็บน้ำหรือถังเก็บน้ำประปา ก่อด้วยอิฐยกขอบ เป็นกำแพงสูงหนาเป็นพิเศษตรงพื้นจะมีท่อน้ำดินเผาฝังอยู่ เพื่อจ่ายน้ำไปใช้ตามตึก ตามบันทึกกล่าวว่าระบบการจ่ายทดน้ำเป็นผลงานของ ชาวฝรั่งเศส และอิตาเลี่ยน

โรงช้างหลวง ตั้งเรียงรายเป็นแถวชิดริมกำแพงเขตพระราชฐานชั้นนอกด้านในสุด โรงช้างส่วนใหญ่ปรักหักพังเหลือแต่ฐานปรากฏให้เห็นประมาณ 10 โรง ช้างซึ่งยืนโรงในพระราชวังเป็นช้างหลวงหรือช้างสำคัญสำหรับใช้เป็นพาหนะของสมเด็จพระนารายณ์ฯ หรือขุนนางชั้นผู้ใหญ่

สิ่งก่อสร้างในรัชสมัยพระบาทสมเด็จพระจอมเกล้าเจ้าอยู่หัว

หมู่พระที่นั่งพิมานมงกุฎ สร้างขึ้นเพื่อเป็นที่ประทับของรัชกาลที่ 4 เมื่อครั้งเสด็จบูรณะเมืองลพบุรี ประกอบด้วยพระที่นั่ง 4 หลัง คือ *พระที่นั่งพิมานมงกุฎ*เป็นที่ประทับ *พระที่นั่งสุทธิวินิจฉัย*เป็นท้องพระโรงเสด็จออกว่าราชการแผ่นดิน *พระที่นั่งไชยศาสตรากร*เป็นที่เก็บอาวุธ *พระที่นั่งอักษรศาสตราคม*เป็นที่ทรงพระอักษรในสมัยรัชกาลที่ 5 ได้ทรงพระราชทานให้เป็นศาลากลางจังหวัด ต่อมาเมื่อศาลากลางจังหวัดย้ายไปอยู่ที่เมืองใหม่พระที่นั่งหมู่นี้จึงรวมกับพระที่นั่งจันทรพิศาล เป็น พิพิธภัณฑสถานแห่งชาติสมเด็จพระนารายณ์

หมู่ตึกพระประเทียบ ตั้งอยู่บริเวณหลังพระที่นั่งพิมานมงกุฎ ซึ่งเป็นเขตพระราชฐานฝ่ายใน เป็นตึกชั้นเดียว 2 หลัง ก่อด้วยอิฐถือปูนสูง 2 ชั้น มี 8 หลัง สร้างขึ้นเพื่อเป็นที่พักของข้าราชการฝ่ายในที่ตามเสด็จ รัชกาลที่ 4 เมื่อครั้งเสด็จประพาสเมืองลพบุรี

ทิมดาบ หรือ ที่พักของทหารรักษาการณ์ เมื่อเดินผ่านประตูทางเข้าเขตพระราชฐานชั้นกลาง ข้างประตูทั้งสองด้าน ตรงบริเวณสนามหญ้าจะเห็นศาลาโถงข้างละหลังนั่นคือตึกซึ่งสร้างขึ้นเพื่อใช้เป็นที่พักของทหารรักษาการณ์ในเขตพระราชวัง สร้างขึ้นในสมัยรัชกาลที่ 4

พิพิธภัณฑสถานแห่งชาติสมเด็จพระนารายณ์ ตั้งอยู่ในพระนารายณ์ราชนิเวศน์ นับเป็นพิพิธภัณฑสถานแห่งชาติแห่งที่ 3 ของประเทศไทยตั้งเมื่อ พ.ศ. 2466 แบ่งอาคารจัดแสดงศิลปะโบราณวัตถุเป็น 4 อาคาร คือ

1. *พระที่นั่งพิมานมงกุฎ* จัดแสดงศิลปะโบราณวัตถุมีอายุเก่าแก่ ตั้งแต่สมัยก่อนประวัติศาสตร์ อายุประมาณ 2,700 ปี เช่น ขวานหิน ขวานสัมฤทธิ์ ภาชนะดินเผา ลูกปัด พระพุทธรูป ลวดลายปูนปั้น เทวรูป ไม้แกะสลัก ฯลฯ โบราณวัตถุเหล่านี้มีอายุแตกต่างกันตั้งแต่สมัยทวารวดี ศรีวิชัย ลพบุรี สุโขทัย เชียงแสน (ล้านนา) อยุธยา และรัตนโกสินทร์ และมีการจัดแสดงพระพุทธรูปสัมฤทธิ์ ที่เพิ่งขุดค้นพบ ณ สถาบันราชภัฏเทพสตรี
2. *พระที่นั่งจันทรพิศาล* อาคารด้านหน้าจัดแสดง พระราชประวัติของสมเด็จพระนารายณ์ฯ และโบราณวัตถุ ที่ทำด้วยหินขนาดใหญ่ ซึ่งส่วนใหญ่เป็นพระพุทธรูป และห้องด้านหลังจัดแสดงงานประณีตศิลป์สมัยอยุธยา และรัตนโกสินทร์
3. *อาคารชีวิตไทยภาคกลาง* เดิมเป็นห้องเครื่องในสมัยรัชกาลที่ 4 จัดแสดงเครื่องมือเครื่องใช้ของชาวนา ได้แก่ คราด ไถ เกวียน สีฝัด เครื่องมือจับปลา เป็นต้น
4. *พิพิธภัณฑ์หนังใหญ่* จัดแสดงหนังใหญ่เรื่องรามเกียรติ์ ซึ่งได้มาจากวัดตะเคียน ตำบลท้ายตลาด อำเภอเมืองลพบุรี

พิพิธภัณฑสถานแห่งชาติสมเด็จพระนารายณ์ เปิดให้เข้าชม วันพุธ - อาทิตย์ ระหว่างเวลา 08.30 – 16.30 น. อัตราค่าเข้าชม ชาวไทย 10 บาท ชาวต่างประเทศ 30 บาท ยกเว้น นักเรียน นักศึกษา ในเครื่องแบบ และพระภิกษุ ไม่ต้องเสียค่าเข้าชม

วัดยาง ณ รังสี และ พิพิธภัณฑ์เรือพื้นบ้าน

วัดยาง ณ รังสี ตั้งอยู่หมู่ 2 ตำบลตะลุง อำเภอเมือง จังหวัดลพบุรีริมฝั่งแม่น้ำลพบุรีด้านตะวันออก ด้านหน้าติดทางหลวงสายลพบุรี – บางปะหัน อยู่ห่างจากตัวเมืองไปทางทิศใต้ ประมาณ 9 กม. เดิมเรียกว่า วัดพญายาง เนื่องจากภายในบริเวณวัดมีต้นยางยักษ์ใหญ่ตระหง่านเป็นสัญลักษณ์ท่ามกลางดงต้นยาง สันนิษฐานกันว่าเดิมเป็นวัดโบราณอยู่กลางป่าน่าจะมีอายุตั้งแต่สมัยละโว้ ต่อมาในสมัยกรุงศรีอยุธยาได้มีการบูรณปฏิสังขรณ์ขึ้นใหม่และเปลี่ยนชื่อใหม่ถึง 2 ครั้ง เป็นวัดยางศรีสุธรรมาราม แล้วเปลี่ยนเป็นวัดยาง ณ รังสี จนถึงปัจจุบันนี้

พิพิธภัณฑ์เรือพื้นบ้าน ตั้งอยู่ที่ศาลาการเปรียญหลังเก่า

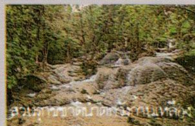
ภายในวัดยาง ณ รังสี เป็นศาลาการเปรียญไม้ สร้างขึ้นเมื่อ พ.ศ. 2470 ตั้งอยู่ริมแม่น้ำลพบุรี ศาลาการเปรียญหลังนี้ได้รับรางวัลอนุรักษ์สถาปัตยกรรมดีเด่น ในปี พ.ศ. 2536 ลักษณะเป็นสถาปัตยกรรมแบบศาลาวัดในชนบทของภาคกลางในประเทศไทย ทั้งนี้ผู้สร้างจำลองแบบมาจากภาพศาลาที่อยู่ด้านหลังธนบัตรใบละ 1 บาท ที่พิมพ์ในสมัยรัชกาลที่ 8 ซึ่งนับวันจะหาดูได้ยาก ต่อมาได้มีการบูรณะซ่อมแซมแล้วเสร็จในปี พ.ศ.2531 โครงการพิพิธภัณฑ์เรือพื้นบ้านจึงได้เกิดขึ้นและนับเป็นพิพิธภัณฑ์เรือพื้นบ้านแห่งแรกของประเทศไทย

สถานที่ท่องเที่ยวในเขตอำเภอท่าวุ้ง

วัดไลย์ อยู่ริมน้ำบางขาม ตำบลเขาสมอคอน อำเภอท่าวุ้ง ไปตามเส้นทางสายลพบุรี – สิงห์บุรี ประมาณกิโลเมตรที่ 18 มีถนนแยกขวาเข้าวัด ระยะทางประมาณ 6 กิโลเมตร เป็นวัดเก่าชั้นแรกตั้งกรุงศรีอยุธยาแล้วปฏิสังขรณ์เมื่อรัชกาลสมเด็จพระเจ้าบรมโกศ ยังมีลายภาพของเก่าปั้นเรื่องทศชาติ และเรื่องปฐมสมโพธิที่วัดไลย์นี้มีรูปพระศรีอาริย์เป็นของสำคัญอีกอย่างหนึ่งซึ่งผู้คนนับถือกันมาก

สถานที่ท่องเที่ยวในเขตอำเภอชัยบาดาล

สวนรุกขชาติน้ำตกวังก้านเหลือง ตั้งอยู่ หมู่ที่ 4 ต.ท่าดินดำ อ.ชัยบาดาล น้ำตกวังก้านเหลืองนี้มีน้ำไหลตลอดทั้งปี เนื่องจากมีต้นน้ำเกิดจากตาน้ำขนาดใหญ่ใต้ดิน ซึ่งอยู่ทางทิศตะวันออก ห่างจากบริเวณน้ำตกประมาณ 1.5 กม.

เขตห้ามล่าสัตว์ป่าเขาสมโภชน์ ตั้งอยู่ในท้องที่บางส่วนของ 4 ตำบล คือ ต.ซับตะเคียน ต.หนองยายโต๊ะ ต.บัวชุม และ ต.นาโสม อ.ชัยบาดาล จ.ลพบุรี มีเนื้อที่ประมาณ 13,504 ตร.กม. หรือ 8,440 ไร่ ได้รับการประกาศเป็นเขตห้ามล่าสัตว์ป่าเขาสมโภชน์ เมื่อวันที่ 29 พฤศจิกายน พ.ศ. 2538

เขตห้ามล่าสัตว์ป่าเขาสมโภชน์ เป็นเทือกเขาหินปูนที่มีลักษณะสูงชันยาวทอดตัวไปตามแนวทิศตะวันตกเฉียงใต้ ซึ่งมีถ้ำ หน้าผาเป็นจำนวนมาก และที่ราบในหุบเขา จำนวน 2 แห่ง ที่ราบบนเขา 1 แห่ง มีแหล่งน้ำซับกระจายจึงเป็นป่าน้ำซับ ป่าต้นน้ำที่มีความสำคัญมาก มีการค้นพบหลักฐานทางโบราณคดี

การเดินทาง จากกรุงเทพมหานคร ใช้เส้นทางหลวงแผ่นดินหมายเลข 21 ถึงทางแยกขวาเข้า อ.ชัยบาดาล ใช้เส้นทางหลวงหมายเลข 205 จาก อ.ชัยบาดาล ไปทาง อ.ลำสนธิ ประมาณ 20 กิโลเมตร ถึงวัดเขาตำบล ด้านซ้ายมือ เลี้ยวขวาไปตามเส้นทางเข้าสู่วัดถ้ำพรหมโลก ระยะทาง 7 กิโลเมตร ถึงที่ทำการเขตฯ *สถานที่ติดต่อ* เขตห้ามล่าสัตว์ป่าเขาสมโภชน์ ตู้ ปณ.19 ปทจ.ลำนารายณ์ อ.ชัยบาดาล จ.ลพบุรี 15130

สถานที่ท่องเที่ยวในเขตอำเภอลำสนธิ

เขตรักษาพันธุ์สัตว์ป่าซับลังกา ตั้งอยู่ในท้องที่ตำบลลำสนธิ ตำบลกุดตาเพชร อำเภอลำสนธิ มีเนื้อที่ประมาณ 155 ตารางกิโลเมตร หรือ 96,875 ไร่ เป็นที่ราบอยู่ในหุบเขา ล้อมด้วยเทือกเขาเป็นรูปก้ามปู ด้านทิศตะวันออก ถูกกั้นด้วยเทือกเขาพังเหย ทิศตะวันตกเป็นเขารวก สูงจากระดับน้ำทะเล 140 – 846 เมตร มีสัตว์ป่า และมีเลียงผาซึ่งเป็นสัตว์ป่าสงวนอาศัยอยู่ สนใจจะเข้าชมสามารถติดต่อได้ที่ เขตรักษาพันธุ์สัตว์ป่าซับลังกา ตำบลกุดตาเพชร อำเภอลำสนธิ จังหวัดลพบุรี

การเดินทาง ใช้ทางหลวงแผ่นดิน หมายเลข 205 จากอำเภอชัยบาดาล (ลำนารายณ์) ถึงอำเภอลำสนธิ ระยะทางประมาณ 31 กิโลเมตร จะมีทางแยกเข้า ตำบลกุดตาเพชร ระยะทาง 37 กิโลเมตร

สถานที่ท่องเที่ยวในเขตอำเภอพัฒนานิคม

ทุ่งทานตะวัน มีการปลูกทานตะวันมากที่สุดในประเทศไทย คือประมาณ 100,000 ไร่ ดอกทานตะวันจะบานสะพรั่งในช่วงเดือนพฤศจิกายน – มกราคม

การเดินทาง จากลพบุรี ใช้เส้นทางถนนพหลโยธิน จนถึง กม. 4 แล้วเลี้ยวซ้ายไปตามเส้นทางไปยังอำเภอพัฒนานิคม จนถึงซอย 12 เลี้ยวขวาไปตามเส้นทางหลวงหมายเลข 21 ไปอีก 8 กม. จะถึงทางเข้าวัดมณีศรีโสภณ ทางซ้ายมือแล้วเลี้ยวเข้าไปอีกประมาณ 2 – 5 กม. จะพบทุ่งทานตะวันนับหมื่น ๆ ไร่

เขื่อนป่าสัก เป็นโครงการพัฒนาลุ่มน้ำป่าสัก อันเนื่องมาจากพระราชดำริ เป็นเขื่อนดินที่ยาวที่สุดในประเทศไทย คือ ประมาณ 5 กิโลเมตร

การเดินทาง จากตัวเมืองลพบุรี ใช้เส้นทางลพบุรี – โคกตูม – พัฒนานิคม (ทางหลวงหมายเลข 3017)

สินค้าและหัตถกรรมพื้นบ้าน

ดินสอพอง ลพบุรีเนื้อละเอียดเป็นผงสะอาด ได้ชื่อว่าเป็นดินสอพองที่ดีที่สุดในประเทศไทย นับเป็นของฝากที่มีชื่อเสียงเก่าแก่ในอดีต ปัจจุบันทำกันมากบริเวณหมู่บ้านหินสองก้อน สะพานอิฐ ตำบลทะเลชุบศร อำเภอเมืองลพบุรี

ไข่เค็มดินสอพอง เป็นของฝากที่มีชื่อของลพบุรี โดยใช้ดินสอพองนำมาผสมกับเกลือ และน้ำตาลตามสัดส่วน ใช้พอกไข่แล้วคลุกเคล้าลงในขี้เถ้าแกลบเก็บไว้ตามกำหนด แล้วนำมาบรรจุกล่องจำหน่าย มีจำหน่ายตามท้องตลาดทั่วไป

เห็ดวุ้นน้ำมะพร้าว มีการผลิตเป็นการค้าอย่างจริงจังที่ลพบุรี ตัววุ้นนั้นเป็นวุ้นที่เกิดขึ้นในกระบวนการหมักน้ำส้มสายชูด้วยน้ำมะพร้าวกับจุลินทรีย์ที่ผลิตกรดน้ำส้ม แผ่นวุ้นที่เกิดลอยบนผิวหน้าของน้ำส้มสายชูหมักจะมีสีขาวคล้ายดอกเห็ดขยายตัวหนาขึ้นเรื่อย ๆ ตามระยะเวลาของการหมัก จึงเรียกกันว่า "เห็ดวุ้นน้ำมะพร้าว" มีจำหน่ายตามท้องตลาดทั่วไป

ส้มฟัก เป็นอาหารที่ทำจากการหมักเนื้อปลาด้วยเกลือ ข้าวสุกบดและกระเทียมดอง นวดจนเนื้อแน่น หมักเช่นเดียวกับหมักแหนม (เนื้อปลาที่ใช้ต้องเป็นเนื้อปลาที่มีสีขาวละเอียด เช่น ปลากราย ปลาสลาด และปลายี่สก) ใช้เวลาหมักประมาณ 3 วัน จะเปรี้ยวได้ที่ เป็นของฝากที่มีชื่อเสียงมาก จำหน่ายกันมากแถวตลาดบนเมือง

น้ำผึ้งพัฒนานิคม ที่อำเภอพัฒนานิคม มีฟาร์มเลี้ยงผึ้งจากไม้ดอกนานาพันธุ์รสหอมหวาน และในช่วงฤดูดอกทานตะวันบานจะมีน้ำผึ้งจากดอกทานตะวันอีกด้วย

ผ้ามัดหมี่ / ผ้าขาวม้าลายไส้ปลาไหล แหล่งทอผ้าพื้นเมืองอยู่ที่บ้านกล้วย บ้านทราย และบ้านหินปัก ในเขตอำเภอบ้านหมี่ ผ้ามัดหมี่ลพบุรีได้ชื่อว่ามีคุณภาพดี ราคาถูก สำหรับผ้าขาวม้าลายไส้ปลาไหลนั้นได้ชื่อว่าเป็นผ้าขาวม้าลายเก่าแก่และมีคุณภาพชั้นยอดของเมืองไทย

การหล่อรูปโลหะ (ทองเหลือง) ที่บ้านท่ากระยาง เขตอำเภอเมืองลพบุรี หลังวัดตองปุเดิมเป็นหมู่บ้านช่างหล่อมีอาชีพหล่อพระพุทธรูปด้วยโลหะ ต่อมาเริ่มหล่อรูปโลหะอื่นๆเป็นของที่ระลึก และเลียนแบบของเก่าด้วย

สถานที่พัก และโรงแรมในจังหวัดลพบุรี

ลพบุรีอินน์ ถ.นารายณ์มหาราช โทร.(036) 412-300, 412-475, 412-802, 412-609 มีห้องพัก 134 ห้อง

เทพธานี ภายในสถาบันราชภัฏเทพสตรี ถ.นารายณ์มหาราช โทร.(036) 411-982, 411-029 มีห้องพัก 40 ห้อง

ลพบุรีซิตี้ ถ.หน้าพระกาฬ โทร.(036) 411-245, 617-980 มีห้องพัก 27 ห้อง

พิมานโฮเต็ล ถ.โหราธิบดี โทร.(036) 412-507, 412-153, 412-133 มีห้องพัก 45 ห้อง

ฮอลิเดย์โฮเต็ล ซ.ศรีสุริโยทัย 2 ถ.นารายณ์มหาราช โทร.(036) 411-343, 613-042-3, 413-601 มีห้องพัก 96 ห้อง

อมรสุข ถ.หน้าพระกาฬ โทร.(036) 411-065 มีห้องพัก 24 ห้อง

ไทเป ถ.สุรศักดิ์ โทร.(036) 411-524 , 411-661 มีห้องพัก 104 ห้อง

เอเชีย ถ.สุรศักดิ์ โทร.(036) 411-892, 411-555, 412-174 มีห้องพัก 100 ห้อง

เมืองทอง ถ.ปรางค์สามยอด โทร.(036) 411-036 มีห้องพัก 30 ห้อง

ศรีอินทรา ถ.หน้าพระกาฬ โทร.(036) 411-261, 412-055 มีห้องพัก 23 ห้อง

เนตต์โฮเต็ล ถ.ราชดำเนิน โทร.(036) 411-738 , 421-460 มีห้องพัก 29 ห้อง

สุพรพงษ์ ถ.หน้าพระกาฬ โทร.(036) 412-178 มีห้องพัก 20 ห้อง